

تاک

آگاهی والدین و کودکان

کاوه رستمی*

● سؤال اساسی در وضعیت امروز آموزش کودکان ما این است که چه کسی مسئول تربیت کودکان ماست؟

امروزه اهمیت و ضرورت آموزش و پرورش دوران کودکی بر کسی پوشیده نیست و نمی‌توان کودکان را به حال خود واگذاشت که صرفاً براساس تجربیات خام محیطی رشد کنند. کودکان ما در احاطه خانواده، محیط آموزشی و جامعه قرار دارند و اگر ما به قانون علیت اعتقاد داشته باشیم، کودکان ما تحت تأثیر همین محیط پیرامون، شخصیت خود را جست‌وجو می‌کنند.

با قدری تأمل در زندگی اجتماعی و وضعیت آموزشی کودکان در کشور می‌توانیم به راحتی درک کنیم که مسئولیت اصلی آموزش و به‌خصوص پرورش کودکان بر عهده والدین و خانواده است و این انتظار که کودکان ما توسط سیستم آموزشی و مراکز فرهنگی تربیت می‌شوند با وجود اینکه انتظاری منطقی است، از پایه غلط است. والدین به عنوان دستانداران کودک در قبال آینده کودک خود مسئول‌اند و این مسئولیت با پرداخت هزینه‌های آموزشی و ثبت‌نام کودکان در مراکز آموزشی مرتفع نمی‌شود بلکه والدین باید همراه همیشگی کودک خود باشند و او را در مسیر ناهموار آموزشی، اجتماعی و فرهنگی موجود همراهی کنند.

در دهه‌های اخیر متخصصان تربیتی بر روابط کودک با والدین تأکید بسیار دارند و در محیط خانواده که در واقع جامعه‌ای محدود است، کنش و واکنش‌های میان اعضا تأثیر

بسیاری در رشد شخصیت کودک دارد. تربیت کودک در محیط توأم با صمیمیت و تعامل و گفت‌وگوی سازنده است که اتفاق می‌افتد و به نتیجه مطلوب می‌رسد. به عنوان مثال پدر و مادری که در هفته یک روز و ساعت مشخصی را برای فرزند خود در نظر می‌گیرند که به پارک بروند یا فیلم یا داستانی را با هم بخوانند و در مورد آن بحث و گفت‌وگو کنند، در حقیقت در حال کمک به کودک برای ساختن شخصیت او هستند و این نمونه اعمال و رفتارهاست که از سال‌ها آموزش و پرورش معمول برتری دارد.

شواهد نشان می‌دهد که والدین جامعه کنونی ما از حداقل آگاهی‌های تربیتی محروم‌اند و رفتارهای آنها بر اساس تجربیات خام است و از هیچ گونه الگوی مشخصی پیروی نمی‌کنند. اولین قدم در تربیت کودکان سالم و آگاه، داشتن والدین آگاه است که این امر مستلزم وجود سیستم‌های آموزشی ویژه والدین یا وجود والدین خودجوش و مسئولیت‌پذیر است.

● پژوهشگر مؤسسه مطالعات کودکی مدرس

محمدرضا نیک‌مژاد

کارشناس حوزه آموزش و پرورش

۳۰ تیر ۱۳۹۸ در مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری نشستی با عنوان «کالایی‌شدن آموزش عمومی در ایران» برگزار شد. در این نشست که با حضور حسام‌الدین آشنا، رئیس این مرکز و گروهی از دست‌اندرکاران آموزشی، پژوهشگران، کارشناسان و علاقه‌مندان به آموزش برگزار شد، دکتر رضا امیدی، استاد دانشگاه و پژوهشگر حوزه سیاست‌گذاری اجتماعی، به عنوان سخنران اصلی به بررسی روند کنونی خصوصی‌سازی آموزش و کالاشدگی آن در ایران پرداخت. رضا امیدی در آغاز، کالایی‌سازی را چنین توصیف کرد: تبدیل حق عمومی به امتیاز طبقاتی، فرسایش پیمان‌ها/ قراردادهای اجتماعی؛ از منظر امر اجتماعی، مسئولیت‌زایی از دولت، گسترش حوزه عمل بخش خصوصی در حوزه عمومی و فردی‌شدن مخاطره‌های جمعی. امیدی با استناد به سرشماری سال ۹۵، تحصیلات از سطح بی‌سواد، ابتدایی، راهنمایی، دیپلم تا تحصیلات عالی را در سه دهک پر درآمد به ترتیب ۰.۹، ۱۸.۰، ۲۷.۰ و ۳۱ درصد اعلام می‌کند و این درحالی است که این آمار برای سه دهک کم‌درآمد به ترتیب ۴۶.۰، ۱۵.۰، ۲۷.۰ و ۳ درصد است.

امیدی با اشاره به پژوهش ۲۰۱۳ «جواد صالحی اصفهانی» درباره نابرابری فرصت دسترسی به آموزش در دهک‌های کم‌درآمد گفت: شانس ورود پسران به دوره ابتدایی ۸۹ و دختران ۹۲ درصد است؛ اما در دوره متوسط این شانس برای پسران به ۳۷ و برای دختران به ۳۴ درصد کاهش می‌یابد. این در حالی است که نابرابری فرصت دسترسی به آموزش باکیفیت برای دهک بالای اقتصادی ۵۵ درصد و برای پایین‌ترین دهک چهار درصد است. بر پایه آمارهای کشوری در سال ۹۶، نسبت مخارج آموزشی دهک پر درآمد، حدود ۶۲ برابر دهک کم‌درآمد بوده است. در ادامه امیدی با اشاره به یک نمونه شش هزار نفری دانشجویان در دو دانشگاه برتر دولتی شهر تهران، با استناد به مطالعه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، گفت که ۶۷ درصد دانشجویان از سه دهک پر درآمد کشور بوده‌اند.

امیدی در بخش دیگری از سخنانش با اشاره به سهم آموزش و پرورش از بودجه عمومی دولت، به عنوان یکی از شاخص‌های ارزیابی کالاشدگی آموزش در کشور، افزود: در سال ۱۳۲۰ این سهم ۱۹ درصد، سال ۱۵۰۲ درصد، سال ۱۵۰۷۸ درصد، سال ۸۲، ۸۰۹ (هشت و نه دهم) درصد و در سال ۹۰۸۹ درصد بوده است. او ادامه داد که بر پایه گزارش ۲۰۱۹ یونسکو، دولت‌ها به طور متوسط ۸۰ درصد مخارج آموزش و پرورش را تأمین می‌کنند.

مبینا غربا*

از شعاردادن دوری می‌گزینیم و به منظور بهبود در شرایط فعلی آموزش و پرورش کشور، شما را به یک مشارکت علمی و فرهنگی در کنار اساتید و چهره‌های ماندگار تعلیم و تربیت دعوت می‌کنیم.

تعلیم و تربیت، عبارت آشنایی است که گاه در هیاهوی روزمرگی‌ها ناآشنا می‌شود؛ اما در میان همین هیاهوها زمانی که مسئله سرنوشت انسان‌ها در میان باشد، همه افراد تمامی حواسشان را معطوف به این نظام از ازل بوده تا ابد باقی می‌کنند. شاید حوادث و وقایع اخیر در آموزش و پرورش، مهر محکمی بر تأیید این موضوع باشد. اما امکان تغییر، تحول، اصلاح و بهبود وجود دارد. اگر ایمان و ایقان نسبت به این مسئله وجود دارد که تحول و پیشرفت

گزارشی از نشست مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری درباره کالایی‌سازی آموزش در کشور

کالایی‌سازی آموزش عمومی

بر پایه همین گزارش کشورها در زمینه پرداخت از جیب مردم در حوزه آموزش به سه گروه تقسیم می‌شوند: کشورهایی با درآمد بالا (۱۸ درصد)، کشورهایی با درآمد متوسط (۲۵ درصد) و کشورهای کم‌درآمد (۳۳ درصد)؛ در ایران مردم به‌طور میانگین بین ۳۰ تا ۳۵ درصد هزینه آموزش و پرورش را پرداخت می‌کنند. همچنین در گزارش ۲۰۱۹ یونسکو آمده است که به طور میانگین ۱۴.۲ (چهارده و دو دهم) درصد بودجه عمومی دولت‌ها و ۴.۴ درصد تولید ناخالص ملی (GDP) کشورها به آموزش عمومی اختصاص دارد. این در حالی است که بودجه آموزش و پرورش ما در سال ۹۸ زیر ۱۰ درصد بودجه عمومی و سهم آن از تولید ناخالص داخلی کمتر از دو درصد بود است! در همین گزارش یونسکو پیشنهاد می‌دهد که دولت‌ها ۱۵ تا ۲۰ درصد بودجه عمومی و چهار تا شش درصد از تولید ناخالص داخلی (GDP) را به آموزش اختصاص دهند. در پیوند با خصوصی‌سازی آموزش در جهان، در گزارش ۲۰۱۸ بانک جهانی (https://data.worldbank.org/indicator/se.sec.priv.zs?locations=ir) آمده است که در بازه زمانی ۱۹۹۸ تا ۲۰۱۷ ایران بالاترین نرخ خصوصی‌سازی در دوره متوسطه را در میان جهان داشته است!

رضا امیدی در ادامه سخنانش به بررسی سیاست‌های گوناگون خصوصی‌سازی آموزش عمومی در سه دهه گذشته پرداخت و کارهایی مانند انواع پشتیبانی‌های مالی و غیرمالی از مدرسه‌های غیردولتی، شهریه‌ای کردن مدرسه‌های خاص نظیر نمونه‌مدرمی، هیئت امنایی و... داشتن بخشی از هزینه‌ها به دوش مردم در قالب شهریه (خصوصی‌سازی پنهن)، خرید شتابان خدمات آموزشی، تلاش برای حذف مدرسه‌های تیزهوشان و نمونه‌مدرمی در راستای تقویت مدرسه‌های غیردولتی، دگردیسی مدرسه‌ها از نهاد اجتماعی به بنگاه‌های اقتصادی، با تأکید مدام بر درآمدزایی‌هایی مانند تغییر کاربری، اجاره برخی از ساعت‌های درسی مدرسه به مؤسسه‌های کمک آموزشی و ناشران کتاب‌های کمک‌آموزشی و... را گام‌هایی در راستای خصوصی‌سازی دانست. این پژوهشگر برخی پیامدهای خصوصی‌سازی آموزش عمومی را چنین برشمرد: تضعیف آموزش به عنوان یکی از فرایندهای تحرک طبقاتی و کاهش نابرابری، تبدیل حق عمومی به امتیاز طبقاتی، تبدیل‌شدن مدرسه به ابزار تمایز طبقاتی، تبدیل‌شدن مدرسه به ابزار فرسایش همبستگی اجتماعی، قراردادن مدرسه در معرض فساد و رانت‌جویی با تبدیل آن به بنگاه اقتصادی و... .

برنامه درسی ابتدایی؛ چالش‌ها و چشم‌اندازهای ایرانی-جهانی

متخصصان، دانشجویان، نویسندگان و علاقه‌مندان به حوزه تعلیم و تربیت دعوت می‌کند که در یک انقلاب فرهنگی مشارکت کنند. آن هم به این امید که همساز فکری افراد در این همایش، بستر ساز رشد و تحول نظام آموزش کشور شود. نقطه ثقل وحدت‌ساز در این همایش‌ها استقبال از ایده‌های نو و مطالعه و بررسی تولیدات علم و عملیاتی‌کردن آنها در آموزش و پرورش است.

بر این اساس، امسال نیز انجمن مطالعات برنامه درسی ایران در نظر دارد پس از سیر علمی چندین همایش و کنفرانس با موضوعات متفاوت و مبتلابه نظیر یافته‌های نوین در حوزه یاددهی و یادگیری، تربیت شهروندی؛ جیستی، چرایی و چگونگی، آموزش و پرورش چندفرهنگی، برنامه درسی دوره راهنمایی و متوسطه؛ چالش‌ها و چشم‌اندازها و... .

همایش سالانه خود را با عنوان «برنامه درسی دوره ابتدایی: چالش‌ها و چشم‌اندازهای ایرانی، جهانی» در تاریخ هفتم و هشتم اسفند ماه سال ۱۳۹۸ با همکاری دانشگاه تهران، در دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران برگزار کند که زمان ارسال چکیده مقالات این همایش ۳۱ مرداد ۱۳۹۸ و محورهای این همایش به این شرح است. -سیاست‌گذاری-/ محتوای حوزه‌های یادگیری و انطباق آن با مراحل رشد -/ موضوعات خاص و حوزه‌های مغفول-/ تکالیف یادگیری خارج از مدرسه دانش‌آموزان-/ عدالت آموزشی و فرصت‌های یادگیری-/ محیط‌ها، منابع و مواد یادگیری -/ سنجش و ارزشیابی -/ آموزش و بهسازی معلم -/ شرکای برنامه درسی. بانی این همایش، انجمن مطالعات برنامه درسی ایران، دبیر علمی همایش خانم دکتر مرضیه دهقانی و دبیر اجرایی آن آقای دکتر سعید صفایی‌موحد هستند.

عضو کمیته اجرایی هفدهمین همایش انجمن مطالعات برنامه درسی ایران

سودوکو سخت ۲۴۴۸

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.
۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

سودوکو ساده ۲۴۴۸

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو Sudoku واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عده‌های بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

حل سودوکو سخت

۹	۸	۳	۶	۴	۷	۱	۵	۲
۴	۶	۵	۲	۳	۱	۹	۷	۸
۱	۷	۴	۸	۹	۶	۳	۵	۲
۷	۳	۹	۴	۱	۵	۸	۲	۶
۶	۱	۹	۷	۲	۳	۴	۵	۸
۵	۲	۴	۳	۶	۸	۷	۱	۹
۲	۵	۷	۱	۹	۶	۳	۸	۴
۸	۴	۶	۷	۵	۳	۲	۹	۱
۳	۹	۱	۸	۲	۴	۵	۶	۷

حل سودوکو ۲۴۴۷

۵	۲	۱	۹	۶	۳	۸	۷
۱	۳	۷	۴	۵	۸	۲	۶
۸	۶	۹	۷	۲	۵	۱	۴
۴	۹	۱	۷	۲	۴	۸	۵
۶	۴	۸	۵	۳	۱	۷	۹
۲	۷	۵	۶	۸	۹	۴	۱
۹	۸	۶	۲	۴	۵	۱	۷
۴	۵	۳	۱	۹	۷	۶	۲
۷	۱	۲	۸	۶	۳	۱	۴

جدول ۳۴۵۱

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
ن	ک	و	ه	ش	ک	م	ی	س	ر	م	د	ج	ح	د
و	ر	د	م	ن	ک	ی	س	م	ر	د	ج	ح	د	م
د	ر	ا	ش	د	ک	ی	ل	ب	ر	ا	ل	ه	ی	و
م	ل	ک	و	ت	ی	ا	ه	ل	ی	د	ل	د	ل	م
ن	د	ی	س	ج	ی	م	ن	ا	ز	د	ا	ز	د	ی
۶	۱	۵	۴	۳	۲	۱	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲
۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳
۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۹	۸	۷	۶	۵	۴
۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۹	۸	۷	۶	۵
۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۹	۸	۷	۶
۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۹	۸	۷
۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۹	۸
۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۹
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱

۳	۲							
۸	۹							۵
۷	۹			۳				
			۳	۸	۶			
			۸	۵	۷			
	۲	۴	۱					
	۱	۸	۹					
		۲						۸
							۵	
				۳			۹	

				۱	۸			۲
۱				۵	۳	۴	۶	
۶							۳	
		۶	۳		۷			۱
			۳					۷
								۴
	۲	۵		۸	۱			
		۶						۷
			۲	۶	۱	۸		۵
				۲	۳			
۵								

جدول ۳۴۵۲ • طراح: ییزن گورانی

افقی:

۱- مردم یک کشور- دوست بسیار صمیمی- منکر وجود خدا ۲- گفت‌وگوی بسیار برای توافق بر سر قیمت چیزی- اداره آگاهی قدیم ۳- اثر چربی- کتاب اخلاقی و تربیتی از ابن مقفع- چه وقت ۴- بار زولیت- اسب بارکش- مراسم سوگواری برای میت ۵- منافق- معروف ترین تلسکوپ فضایی- اصلا خجالتی نیست ۶- فیلم کوتاه برای معرفی فیلم دیگر- طلایی- نام درختی در آسمان هفتم ۷- خدعه- بالای چشم- بی کم و کاست ۸- کشاده- سخت و شدید- طرف جوشان‌دن‌آب- قابلیت ارتجاعی دارد ۹- پسر کاوه آهنگر- بعضی اوقات- بی‌سواد ۱۰- زینت- رودی در عراق- حصیر ۱۱- امانت‌دار- عقیده- چراغ بیه‌سوز قدیمی ۱۲- نوزاد گوسفند- شبنون- نوعی عفونت ویروسی ۱۳- زندگی کن- عقربه‌ای در ساعت- تکنیک ۱۴- استراتژیک- فیلسوف یونانی که در روز روشن با چراغ دنبال انسان واقعی می‌گشت ۱۵- غذایی از گوشت چرخ‌کرده- در گذشته مسئول برقراری نظم در شهر بود- جاده آهنی.

عمودی:

۱- مورد تمسخر قرار گرفته- ایالتی در آمریکا- تخم کتان ۲- از تیم‌های فوتبال باشگاهی اسپانیا- پنجاه و یکمین سوره قرآن ۳- بدن- داخل‌شدن- خورش لیه- دانه معطر ۴- صحرا- صاحب ارژنگ- نوشن معاملات در دفاتر رسمی ۵- اهل یزد- رشته‌ای در شمشیربازی- لاغر و نحیف ۶- متراکم- نام تجاری- قیل ۷- دورویی- شرم و حیا- فرشته حامل وحی ۸- بازیکن دفاع آزاد- کله‌گذاری ۹- برقراری جریان